
Llei 21/2003, de 4 de juliol, de foment de la pau

Tram. 202-00009/06

Aprovació: Ple del Parlament

Sessió núm. 88, 25.06.2003, DSPC-P 126

PLE DEL PARLAMENT

El Ple del Parlament, en sessió tinguda el dia 25 de juny de 2003, ha debatut el Dictamen de la Comissió Permanent de Legislatura sobre la Unió Europea i d'Actuacions Exteriors, Cooperació i Solidaritat referent a la Proposició de Llei de foment de la pau (tram. 202-00009/06).

Finalment, el Ple del Parlament, en virtut del que estableix l'article 33.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i d'acord amb l'article 103.3 del Reglament del Parlament, ha aprovat la Llei de Catalunya següent:

LLEI DE FOMENT DE LA PAU

PREÀMBUL

L'Estatut d'autonomia de Catalunya expressa solemnement en el preàmbul: «El poble català proclama com a valors superiors de la seva vida col·lectiva la llibertat, la justícia i la igualtat, i manifesta la seva voluntat d'avançar per una via de progrés que assegurí una qualitat de vida digna per a tots els qui viuen, resideixen i treballen a Catalunya.

»La llibertat col·lectiva de Catalunya troba en les institucions de la Generalitat el lligam amb una història d'afirmació i respecte dels drets fonamentals i de les llibertats públiques de la persona i dels pobles; història que els homes i dones de Catalunya volen prosseguir per tal de fer possible la construcció d'una societat democràtica avançada.»

L'exercici de les llibertats només és possible quan regna la pau, com ens recorda l'article 28 de la Declaració universal dels drets humans, aprovada per les Nacions Unides l'any 1948: «Tothom té dret a un ordre social i internacional en el qual els drets i les llibertats proclamats en aquesta Declaració es facin plenament efectius.» Aquesta mateixa declaració ja indica en el preàmbul que «la desatenció i el menyspreu dels drets humans han menat a actes de barbàrie que revolten la consciència de la humanitat».

La pau és, però, un bé que només adquireix plenitud quan és universal. En el context internacional actual hi ha factors diversos que atempten contra la pau: la tensió i les diverses formes de violència no paren d'augmentar en un món perillosament sobrearmat i amb àrees que tenen problemes de subalimentació; la producció i la venda d'armament generen un comerç de gran importància econòmica; la desigualtat afavoreix els fanatismes; la lluita acarnissada per a extreure i explotar les primeres matèries justifica tota mena d'abusos i condemna a la marginació i a la misèria sectors molt significatius de la població d'arreu del món. Sovint, l'esperit bèl·lic i la confrontació s'instal·len en el si de la societat, cada vegada més competitiva i més insensiblement insolidària envers els col·lectius marginats de les riqueses del desenvolupament social.

Cal impulsar una nova cultura de la pau, basada en l'abolició de la guerra i en el compromís d'arribar a acords pacífics que solucionin els conflictes; la pràctica de la no-violència; la promoció dels drets humans; el respecte dels drets dels infants; la promoció del desenvolupament econòmic i social sostenible; la reducció dels desequilibris econòmics i socials fins a eradicar la pobresa; la construcció de la seguretat global i el desarmament progressiu; l'esforç per a protegir el medi natural de les generacions presents i futures; el respecte i el foment de la igualtat de drets i oportunitats de les dones i els homes, i l'eliminació de les formes de racisme, xenofòbia i dels actes d'intolerància.

Els ciutadans de Catalunya s'han manifestat molt sovint a favor de la pau i la solidaritat internacionals. Des d'expressions de solidaritat concretes en molts conflictes i crisis, fins a la pràctica d'opcions per la pau, com l'objecció de consciència al servei militar, la insubmissió o l'objecció fiscal, entre altres. Alhora, però, sovintegen les accions egoistes, que no mostren cap mena de compromís pel que fa als problemes dels altres i a la voluntat d'eliminar aquests

problemes de soca-rel. En aquest sentit, Catalunya es vol sumar als països impulsors i capdavanters de noves polítiques que ajudin a construir una societat en pau i es vol comprometre a col·laborar positivament en el repte de substituir la cultura de la violència per la cultura de la pau.

Mitjançant aquesta Llei també es volen complir les aspiracions del poble de Catalunya expressades en el preàmbul de l'Estatut de Núria, votat el 2 d'agost de l'any 1931: «Els pobles d'Espanya, que són els més nous en la comunió de les nacions lliures, on entraren per una revolució sense altra empenya que la viril i irresistible reivindicació de la pròpia sobirania de les urnes electorals, voldríem els catalans que fessin en la Constitució de la República la declaració més humana a favor d'aqueixa aspiració universal que és la pau entre les nacions.»

Tots els pobles desitgen la pau. Ara bé, cal reconèixer que aquesta aspiració no ha pogut evitar la generació de conflictes. La pau només és possible si tothom fa l'esforç generós d'intentar comprendre les raons de l'altra part i de prestar-li ajut en moments de dificultat.

Aquesta Llei, com passa amb totes les aspiracions elevades, ha quedat marcada per l'exigència d'operativitat i la voluntat d'entroncar-la amb la realitat i, sobretot, de contribuir, amb un esforç sistemàtic pel que fa a la informació, l'anàlisi, la comprensió i l'ajut, a eradicar els conflictes que posin en perill la pau, a fer més just el marc internacional actual i a fer arribar les aportacions de Catalunya a tots els pobles del món.

Aquesta Llei s'estructura en tres capítols, dues disposicions addicionals i dues disposicions finals. El capítol I, de disposicions generals, estableix l'objecte de la Llei i el seu àmbit d'aplicació, tant personal com material.

El capítol II, sobre les actuacions per al foment de la pau, concreta les activitats que l'Administració de la Generalitat i els ens locals, en funció de les competències respectives, han de promoure per fomentar la pau en els diversos àmbits que s'especifiquen en el capítol I.

El capítol III defineix la naturalesa del Consell Català de Foment de la Pau com a òrgan consultiu i de participació de Catalunya per al foment de la pau, n'estableix les funcions, determina els representants que han d'integrar-lo i remet a la regulació per reglament de la concreció de la resta d'aspectes relatius a la composició, l'organització i el funcionament.

Finalment, estableix que el Govern ha de presentar al Parlament, en el termini de cinc anys, el projecte de creació a Catalunya d'un institut internacional per la pau o de l'estructura organitzativa que es consideri més adequada per a contribuir al foment de la pau.

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

ARTICLE 1. OBJECTE DE LA LLEI

1. El foment de la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats; la prevenció i la solució pacífica dels conflictes i les tensions socials, i l'enfortiment i l'arrelament de la pau i de la convivència són valors que han de guiar l'activitat de l'Administració de la Generalitat i els ens locals.

2. L'objecte d'aquesta Llei és establir les actuacions que han de dur a terme l'Administració de la Generalitat i els ens locals per tal de promoure la cultura de la pau i el diàleg intercultural i interreligiós, contribuir a l'eradicació dels conflictes violents i tractar-ne les causes.

3. El foment de la pau ha d'anar lligat estretament a la voluntat de promoure la justícia i la igualtat d'oportunitats, per la qual cosa cal que l'Administració promogui uns valors, unes actituds, uns comportaments i uns estils de vida que facilitin una bona entesa entre les persones i entre els col·lectius.

ARTICLE 2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Amb la finalitat de fomentar la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat, l'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb les competències respectives, han d'actuar en els àmbits següents:

a) Els drets humans i les llibertats individuals i col·lectives.

- b) La convivència ciutadana, la promoció del diàleg i la solució pacífica dels conflictes.
- c) L'ensenyament i l'educació per la pau.
- d) Els mitjans de comunicació social.
- e) El foment del desarmament global.

CAPÍTOL II

ACTUACIONS PER AL FOMENT DE LA PAU

ARTICLE 3. ACTUACIONS EN L'ÀMBIT DELS DRETS HUMANS I LES LLIBERTATS INDIVIDUALS I COL·LECTIVES

L'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb les competències respectives en l'àmbit dels drets humans i les llibertats individuals i col·lectives, han de promoure:

- a) La difusió de la Declaració universal dels drets humans.
- b) La difusió de la Declaració i la Convenció sobre els drets de la infància.
- c) El reconeixement dels drets econòmics, socials i culturals de totes les persones.
- d) La igualtat entre les dones i els homes.
- e) La intensificació de mesures encaminades a eliminar les formes de discriminació i violència contra les persones.
- f) L'adopció de mesures que afavoreixin la integració dels immigrants a Catalunya.
- g) La formació específica de les forces de seguretat de Catalunya en matèria de drets humans.
- h) La lluita contra el terrorisme, contra l'explotació de les persones, contra la delinqüència organitzada, contra la producció i el tràfic de drogues i contra el blanqueig de diners i la corrupció.
- i) L'afavoriment de la solidaritat efectiva amb totes les persones i tots els pobles en guerra o sotmesos a genocidi i violència.
- j) L'eradicació de la pobresa i, sobretot, l'accés de totes les persones als béns i els serveis necessaris per a la satisfacció de les necessitats humanes bàsiques.
- k) Un desenvolupament humà sostenible i integrador de les dimensions democràtica, econòmica, social i mediambiental.

ARTICLE 4. ACTUACIONS EN L'ÀMBIT DE LA CONVIVÈNCIA CIUTADANA, LA PROMOCIÓ DEL DIÀLEG I LA SOLUCIÓ PACÍFICA DELS CONFLICTES

L'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb les competències respectives en l'àmbit de la convivència ciutadana, el foment del diàleg i la solució pacífica de conflictes, han de promoure:

- a) La coordinació interdepartamental o interadministrativa per a l'elaboració i l'adopció de mesures a favor de la pau i la solidaritat.
- b) La mediació en els conflictes ciutadans en l'àmbit municipal.
- c) L'entesa, la solidaritat, la tolerància i la cooperació entre els pobles i les nacions, especialment entre els pobles de l'Estat espanyol, amb el foment de les aptituds per al diàleg, la negociació, el consens i la solució pacífica dels conflictes.
- d) Estudis per a conèixer més a fons les pràctiques i les tradicions culturals de totes les persones que viuen a Catalunya.
- e) El suport al voluntariat.
- f) La creació de premis a les millors iniciatives a favor de la pau.
- g) L'establiment de convenis amb investigadors i experts en la matèria d'arreu del món per a treballar en el disseny de línies d'actuació per al foment de la pau.

- h) La coexistència religiosa i la reconciliació.
- i) La participació activa en els organismes i els fòrums internacionals de prevenció de conflictes i construcció de la pau.
- j) La recerca sobre processos de negociació i mediació per a la solució pacífica dels conflictes i la consecució de la pau.
- k) Trobades, diàlegs, seminaris i altres activitats encaminades a la solució pacífica dels conflictes violents.
- l) Activitats de diplomàcia ciutadana o paral·lela, destinades a complementar el treball diplomàtic formal des dels diversos àmbits.
- m) La cooperació activa amb centres de recerca i de construcció de la pau, en les tasques de foment de la pau en contextos on hi ha conflicte.

ARTICLE 5. ACTUACIONS EN L'ÀMBIT DE L'ENSENYAMENT I L'EDUCACIÓ PER LA PAU

L'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb les competències respectives en l'àmbit de l'ensenyament i l'educació per la pau, han de promoure:

- a) La difusió dels materials, les propostes i els documents que tinguin una rellevància especial en el camp de l'educació, la investigació i la divulgació de la cultura de la pau.
- b) L'elaboració i l'aplicació de programes globals d'educació per la pau adreçats a tota la població escolar.
- c) L'aplicació dels criteris basats en la cultura de la pau i del respecte mutu entre els pobles en l'elaboració i la revisió dels llibres de text i de la resta de material didàctic dels centres educatius, sota la supervisió del departament competent en matèria d'ensenyament.
- d) La instrucció dels infants des de ben petits sobre els valors, les actituds, els comportaments i els estils de vida, que els permetin resoldre qualsevol conflicte per mitjans pacífics i amb un esperit de respecte per la dignitat humana.
- e) La formació de persones que vulguin traslladar-se a països empobrits, en qualitat de col·laboradores, o bé que vulguin fer tasques de prevenció de conflictes, de construcció de la pau i de mediació i resolució.

ARTICLE 6. ACTUACIONS EN L'ÀMBIT DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

L'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb les competències respectives en l'àmbit de la comunicació social, la lliure circulació d'informació i coneixements, i la diversitat ideològica, cultural i política en els mitjans de comunicació social, han de promoure:

- a) La difusió en els mitjans de comunicació d'informació sobre la cultura de la pau.
- b) El reflex de la diversitat ideològica i política de la societat de Catalunya en els mitjans de comunicació, especialment en els de titularitat pública, mitjançant l'observança dels principis de pluralisme polític, social, religiós, cultural i de pensament.
- c) Mesures per a reduir la violència en els continguts dels mitjans de comunicació, d'Internet i d'altres noves tecnologies de la informació i per a eradicar les emissions o les informacions que puguin induir a conductes discriminatòries per raó de naixença, raça, gènere, opinió, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- d) L'intercanvi i la universalització d'Internet i d'altres noves tecnologies de la informació.
- e) La presència de les organitzacions no governamentals i dels centres d'estudi sobre la pau en els continguts dels mitjans de comunicació públics.

ARTICLE 7. ACTUACIONS EN L'ÀMBIT DEL FOMENT DEL DESARMAMENT GLOBAL

L'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb les competències respectives en l'àmbit del foment del desarmament global, han de promoure:

- a) Activitats a favor del desarmament global sota el control de l'Organització de les Nacions Unides (ONU).

- b) Activitats a favor de l'eliminació del tràfic il·lícit de tota mena d'armament.
- c) Mesures per a pal·liar les situacions que es produeixen com a conseqüència de l'acabament dels conflictes armats, com la desmobilització de tropes i la reintegració a la societat d'excombatents, refugiats i persones desplaçades.
- d) La difusió de les mesures proposades per l'Agenda de La Haia per la pau i la justícia al segle XXI, que reclama el dret a la pau i l'abolició de la guerra.

CAPÍTOL III

EL CONSELL CATALÀ DE FOMENT DE LA PAU

ARTICLE 8. NATURALESA

1. El Consell Català de Foment de la Pau és l'òrgan consultiu i de participació de la societat de Catalunya per al foment de la pau en les activitats de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals en aquest àmbit.
2. El Consell Català de Foment de la Pau és adscrit a l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

ARTICLE 9. FUNCIONS

El Consell Català de Foment de la Pau té les funcions següents:

- a) Fer d'observatori aplicat per a la prevenció de guerres i de conflictes violents.
- b) Facilitar la coordinació entre l'Administració de la Generalitat i els ens locals en les actuacions per al foment de la pau.
- c) Emetre informe sobre els programes a favor de l'eradicació de la guerra i la violència entre pobles i entre persones.
- d) Assessorar sobre els continguts i els valors de la formació de professionals civils de la pau, a fi de poder atendre la demanda d'observadors electorals o generals, treballadors pels drets humans i especialistes en la resolució de conflictes, la mediació i la negociació.
- e) Informar els grups i els col·lectius que treballin a Catalunya a favor de la pau de les actuacions en aquest àmbit promogudes per l'Administració.
- f) Fer arribar al Govern, per mitjà del conseller o consellera competent en matèria d'actuacions exteriors, les iniciatives i les propostes que consideri convenientes per a contribuir a les actuacions en aquest àmbit.
- g) Les altres funcions que li siguin assignades pel conseller o consellera competent en matèria d'actuacions exteriors o que li siguin atorgades expressament per les lleis o els reglaments.

ARTICLE 10. COMPOSICIÓ, ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT

1. El Consell Català de Foment de la Pau és integrat per representants de l'Administració de la Generalitat, dels ens locals, dels grups parlamentaris, de les organitzacions no governamentals per la pau i altres institucions i personalitats rellevants, reconegudes per llurs activitats a favor de la pau.
2. S'ha d'establir per reglament la composició, l'organització i el funcionament del Consell Català de Foment de la Pau.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

PRIMERA. PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES

L'Administració de la Generalitat i els ens locals han de consignar en els pressupostos respectius les dotacions necessàries per a l'execució de les mesures d'actuació que estableix aquesta Llei.

SEGONA. CREACIÓ DE L'ESTRUCTURA ADMINISTRATIVA ADEQUADA PER AL FOMENT DE LA PAU

El Govern, en el termini de cinc anys, d'acord amb l'experiència adquirida i amb la deliberació i el dictamen previs del Consell Català de Foment de la Pau, ha de presentar al Parlament el projecte de creació a Catalunya d'un institut internacional per la pau o de l'estructura organitzativa més adequada per a la consecució de les finalitats de foment de la pau.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA. DESENVOLUPAMENT NORMATIU

S'autoritza el Govern perquè dicti les disposicions necessàries per a desenvolupar aquesta Llei.

SEGONA. ENTRADA EN VIGOR

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.